

3-4 Laboratoriya ishi

Mavzu: Ayollar yubka-shimini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish. Ayollar shimini konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.

Ishni bajarishdan maqsad: Ayollar yubka-shimini konstruksiyasini chizish uchun o'lchamlar olish, hisoblash va chizish bo'yicha ko'nikmalarni shakllantirish va yubka konstruksiyasini kompyuter dasturi orqali qurish.

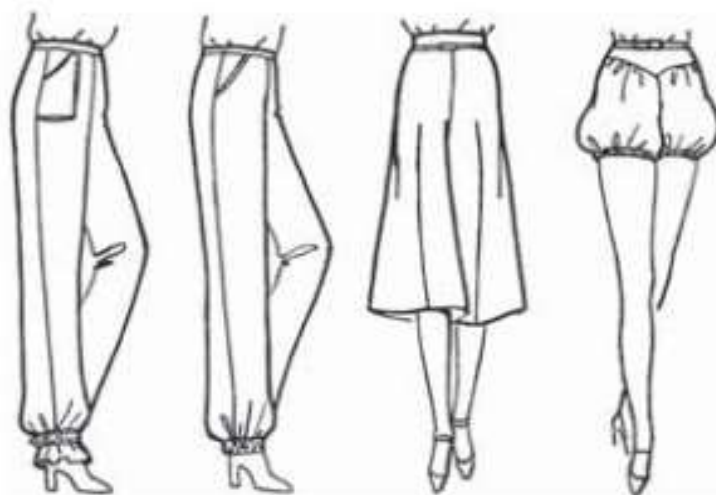
Kerakli asbob-uskunalar: komputer, chizg'ichlar to'plami; moda jurnallari; qog'oz va qalam; texnologik xarita; mantimetrli lenta, ruletka; texnik shartlar yoki me'yoriy hujjatlar (GOST); qaychi, kalka qog'oz; gazlama namunalari katologi.

ISHNI BAJARISH TARTIBI:

Ayollar shimlarini loyihalash.

Yoshlarni sevib kiyadigan kiyimlaridan biri shim hisoblanadi. Shimlar kostyumning bir qismi yoki alohida kiyim bo'lib xizmat qiladi. Shim — ish, sport bilan shug'ullanish va dam olish uchun qulay kiyimdir. Shimning modellari juda xilma-xildir. Vazifasiga ko'ra shimlar kundalik — ishda va uyda kiyiladigan, ko'chalik, sport va maxsus ishlarga mo'ljallangan bo'ladi. Shimning uzunligi, kengligi modaga asosan o'zgarib turadi.

Shimlar butun uzunasi bo'ylab keng yoki ma'lum joylari (bo'ksa, tizza, pochasi) kengaygan bo'lishi mumkin. Masalan: son qismi kengayib, pochasi toraygan shimlar banan shimlar deyiladi. Aksincha, ya'ni son qismi tor, pochasi keng bo'lsa, kengaygan shimlar, baravar kengaysa sharvarlar deyiladi. Boldirgacha uzunlikdagi shim golf, tizzagacha bo'lsa bermudi, songacha uzunlikda bo'lsa shorti deyiladi.

47-rasm. Shim, yubka-shim va shortik modellari.

Shimlar belbog'siz, enli, ensiz belbog'li, kamar taqish uchun turli shakldagi kamar tutkichlar, yon chokli yoki yon choksiz, pochasi manjetli yoki manjetsiz qilib tikilgan bo'lishi mumkin. Shimda chokdagi yoki qoplama cho'ntaklar ko'p uchraydi.

Shimning asosiy detallari old va orqa bo'laklari vitochkali yoki mayda

taxlamali, tizza atrofida kesmali, turli shakldagi koketkali bo'lishi mumkin. Shim asosan jun va lavsan aralash jun tolali gazlamalardan, zich to'kilgan vilvet, selon, jinsi gazlamalardan tikiladi. Ayollar shimi erkaklarnikidan taqilmasi, gazlamaning rangi va bezaklari bilan ajralib turadi.

Shim asosini loyihalash uchun quyidagi gavdadan olingan o'lchovlar kerak bo'ladi.

$$BlYaA = 38 \text{ sm}$$

$$BkYaA = 52 \text{ sm}$$

$$ShU = 100 \text{ sm}$$

$$ShTU = 51 \text{ sm}$$

$$BkB = 27 \text{ sm}$$

$$SA = 54 \text{ sm}$$

$Pk = 22-26 \text{ sm}$ (modaga qarab o'zgarib turadi).

$QBl = 1 \text{ sm}$ $QBk = 1 \text{ sm}$ (kengroq qurishi uchun

$QBk = 2 \text{ sm}$ bo'ladi). Old bo'lak chizmasi.

1. To'g'ri burchak chizib, burchakni Bl nuqta bilan belgilanadi.
2. $BlP = ShU + 1 = 100 + 1 = 101 \text{ sm}$ (shim uzunligi).
3. $BlQ = BkB - 1 = 27 - 1 = 26 \text{ sm}$ yoki $BlQ = BkYaA : 2 = 52 : 2 = 26 \text{ sm}$ (qadam chizig'i oralig'i).
4. $QBk = BlQ : 3 = 26 : 3 = 8,6 \text{ sm}$ (bo'ksa chizig'i oralig'i).
5. $BlT = ShTU = 51 \text{ sm}$ (tizza chizig'i oralig'i) yoki BkP chiziqning o'rtasidan yuqoriga 4-5 sm ko'tarilib T nuqtani topish mumkin.
6. Bl, Bk, Q, T, P nuqtalaridan o'ng tomonga gorizontall chiziqlar o'tkaziladi.
7. $QQ1 = (BkYaA + QBk) : 2 = (52 + 1) : 2 = 26,5 \text{ sm}$ (old bo'lak kengligi).
8. $Q1 Q2 = (BkYaA + QBk) : 10 = (52 + 1) : 10 = 5,3 \text{ sm}$ (qadam chizig'ining kengayishi).
9. Q1 nuqtadan yuqoriga bel chizig'i bilan kesishguncha vertikal chiziq o'tkaziladi va kesishgan nuqtalarni Bl1, Bk1 bilan belgilanadi.
10. $Q1 Q3 = Q1 Q2 : 2 = 5,3 : 2 = 2,6 \text{ sm}$ (Bk1 Q1 Q2 burchak bissektrissasi).
11. $Bl1 Bl2 = 0-2 \text{ sm}$ (qorinning turtib chiqishiga qarab olinadi).
12. Bl2, Bk1, Q3, Q2 nuqtalar ravon egri chiziq bilan tutashtiriladi).
13. $QQ4 = QQ2 : 2 = (\text{shimning o'rta chizig'i})$.
14. Q4 nuqtadan yuqoriga va pastga vertikal chiziq o'tkazilib, bel, bo'ksa, tizza va pocha chiziqlari bilan kesishgan nuqtalarga mos ravishda Bl3, Bk2, T1, P1 harflar qo'yiladi.
15. $P2 P3 = Pk - 2 = (22 - 26) - 2 = 20 - 24 \text{ sm}$ (pocha kengligi).
16. $P1 P2 = P1 P3 = P2 P3 : 2 = (20 - 24) : 2 = 10 - 12 \text{ sm}$ (pocha kengligining yarmi).
17. $Bl2 Bl4 = BlYaA : 2 + (3 - 5) = 38 : 2 + (3 - 5) = 22 \text{ sm}$ (beldagi kenglik). 3—5 sm — vitochka yoki taxlama miqdori, agar taxlama ko'p bo'lsa, bu qiymat o'zgarishi mumkin.
18. $Bl4 Bl5 = 1,5-2 \text{ sm}$ (bel nuqtasi, vertikal chiziqda qo'yiladi).
19. Bl5, Bl2 nuqtalar chizg'ich yordamida tutashtiriladi.
20. O'rta chiziqqa vitochkaning miqdori ikkala tomonga bir xil qiymatda qo'yiladi.
21. $Bl3v = 8-10 \text{ sm}$ (vitochka uzunligi).
22. Vitochka tomonlari tenglashtiriladi.

25. T2 nuqtani Q nuqta bilan, T3 nuqtani Q2 nuqta bilan chizg'ich yordamida birlashtiriladi va T2 Q chiziqni 3 ta teng bo'lakka bo'linadi, perpendikulyarda 0,6 va 1 sm qo'yiladi. T3 Q2 chiziq ikkiga bo'linib perpendikulyarda 0,8 sm qo'yiladi. Q, 0,6 sm, 1sm, T2 va Q2, 0,8 sm, T3 nuqtalar ravon egri chiziq bilan tutashtiriladi.

26. T2, P2 va T3, P3 nuqtalar chizg'ich yordamida tutashtiriladi.

Orqa bo‘lak chizmasi.

1. Old bo‘lak chizmasini qog‘ozga tushirib chizib olinadi va unda bel, bo‘ksa, qadam, tizza, pocha chiziqlaridagi nuqtalar belgilab olinadi.

2. Q1 Q5 = 1 sm (yordamchi nuqta).

3. B11b = B11 B13:2 (chizmadan olinadi).

4. b, Q5 nuqtalar chizg'ich bilan tutashtiriladi va yuqoriga davom ettiriladi.

5. $b_{Bl6} = b_{KYaA} : 10 - (1 - 1,5) = 52 : 10 - (1 - 1,5) = 4,2$ sm (bel nuqtasi).

6. Bl6 Q5 chiziqning bo'lsa chiziq bilan kesishgan nuqtasini Bk3 bilan belgilaymiz.

7. Bk3 Bk4 = bBl6 = 4,2 sm (bo'lsa nuqtasi).

8. $Q5Q6 = 0,2x(BkYaA+QBk) = 0,2x(52+1) = 10,6$ sm (qadam chizig'ining kengayishi).

9. $Q_5 Q_7 = Q_1 Q_3 = 2,6$ sm (Bk3 Q5 Q6 burchak bissektressasi).

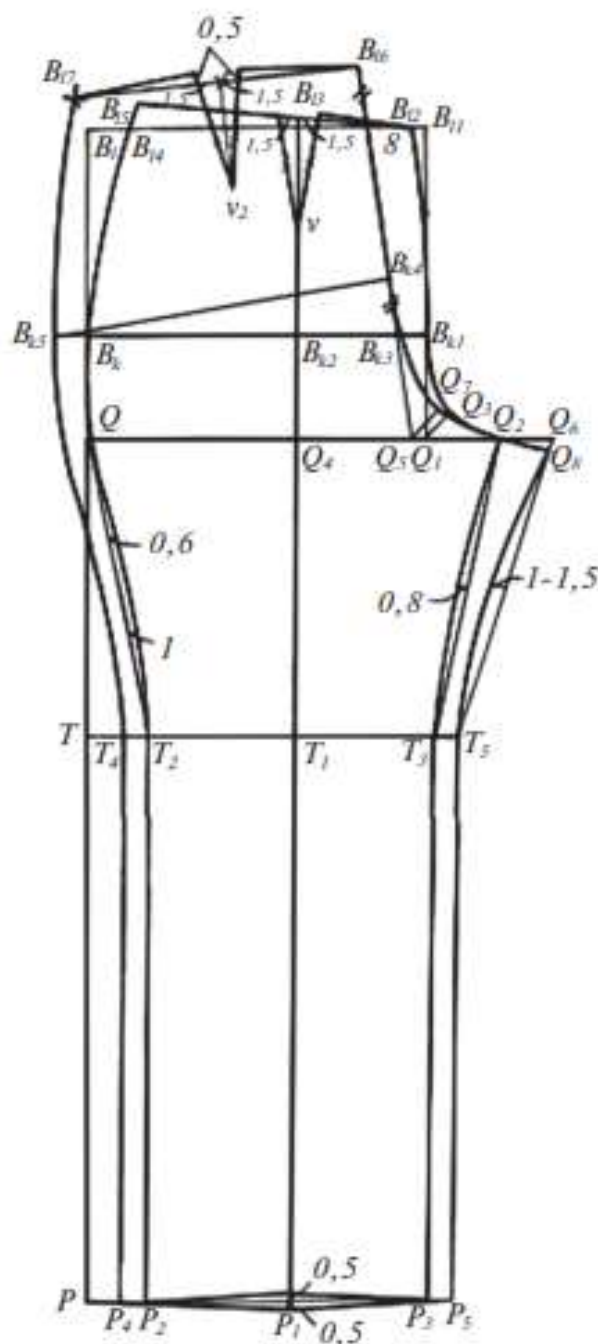
10. T2 T4 = T3 T5 = 2—2,5 sm (tizza chizig‘ining kengayishi).

11. T5 nuqtani Q6 nuqta bilan chizg'ichda tutashtiriladi.

12. Q8 T5 = T3 Q2-(0,5-0,8) (old bo'lak chizmasidan o'lchab olinadi).

13. Bk4, Q7, Q8 nuqtalar ravon egri chiziq bilan tutashtiriladi.

14. Bk4 Bk5=(BkYaA+ QBk)-
 QQ1=(52+1)—26,6= 26,5 sm
 (bo'ksa chizig'idagi kenglik).

15. Belning yon yuqori nuqtasi ikkita radiusning kesishishidan topiladi: $R_1 = B_1 B_7 = (B_k Y_a A + Q B_k) : 2 + 3 = (38 + 1) : 2 + 3 = 22,5$ sm (bel chizig'idagi kenglik) $R_2 = B_k B_5$ $B_1 B_7 = B_k B_5$ (chizmadan olinadi).
16. $B_1 B_7$ $B_1 B_6$ nuqtalar chizg'ich bilan tutashtiriladi.
17. $B_1 B_7 v_1 = B_1 B_6 : 2$ (vitochka o'rni, chizmadan o'lchanadi).
18. v_1 nuqtadan $B_1 B_7$ $B_1 B_6$ chiziqqa perpendikulyar o'tkaziladi.
19. $v_1 v_2 = 9—10$ sm (vitochka uzunligi).
20. 3 sm vitochka miqdori $v_1 v_2$ chiziqdan o'ng va chap tomonga ikkiga bo'lib qo'yiladi.
21. Beldagi vitochka uzunliklari 0,5 smga yana uzaytiriladi.
22. $P_2 P_4 = P_3 P_5 = 2$ sm (pocha chizig'idagi kenglik).
23. P_4 , T_4 nuqta bilan, P_5 T_5 nuqta bilan chizg'ich yordamida tutashtiriladi.
24. Yon chiziqning qolgan qismi old bo'lakka parallel qilib, ravon egri chiziq bilan tutashtiriladi.